

OLSKA

Tartalomjegyzék

2	MAŁOPOLSKA
11	Itt és ott
14	Irány a hegyekbe!
19	Egyedülálló Małopolska
22	Városi séták
26	Zarándokok útvonalai

MAŁOPOLSKA

Kezdjük az elején

A legszebb szoros – a **Dunajec áttörés** és Európa két sivataga közül az egyik – **Błęowska sivatag**, Lengyelország legmélyebb barlangja (**Wielka Śnieżna**) és legmagasabb hegycsúcsa (**Rysy**), az érintetlen, vad és változatos természet, a lenyűgöző hagyományok. Ez így mind együtt csak Małopolskában van egy helyen! Małopolska Lengyelország tizenhat régiójának az egyike. Magába foglalja a **Nyugati-Kárpátok** egy részét és a **Małopolskai Felföldet**. Amilyen változatos a földrajzi környezete és a felszíne, olyan változatos maga a régió is. Természetében, jellegében, színében és illatában. Ha egy igével próbálnánk leírni Małopolskát, amelyik a legjobban kifejezné a turisztikai látványosságait, akkor csak egy szó juthatna eszünkbe: Małopolska egyszerűen ízlik. Ezt a régiót nem lehet egyszerűen csak meglátogatni. Ahhoz, hogy felfedezzük az ízt, minden érzékszervünket fel kell használnunk: a szemünket, a hallásunkat, az orrunkat, a tapintásunkat... A kulturális örökség, a hagyományok, a természet, a nyugalom és az adrenalin íze...

Pieskowa Skała Vár / Forrás: Małopolska Turisztikai Szervezet

Miért pont itt?

Számos oka van ennek, mindegyik kivételes. Kezdjük a Małopolskai városokkal és azok környékével. **Kraków** (1) – Małopolska szíve és fővárosa. Az ország egyik legrégebbi városa, a történelem szimbóluma. Az **Óváros** a fennmaradt középkori városrendezéssel és a **Főtér** a reneszánsz Posztócsarnokkal az UNESCO világörökségi listájára is felkerült. A Mária-templom Európa legnagyobb Wit Stwosz gótikus oltárával. A templom tornya a világ négy irányába játszott melodikus trombitazenével. A Waweli Királyi Vár, az óvárosi utcák és bérházak az éttermekkel, kávézókkal vagy a kerti sörözőkkel, a krakkói múzeumok gazdag ajánlata Leonardo da Vincinek a „Hölgy hermelinnel” vagy Rembrandtnak a „Tájkép az irgalmas samaritánussal” híres festményeivel. Ez csak az előszó a további inspirációhoz. A **Visztula** partján fekvő várost meglátogató turisták milliói nem tévedhetnek. **Wieliczka**ban, Kraków közvetlen szomszédságában, valamint **Bochniában**, egy kicsit távolabb Tarnów irányában, két, évszázadokkal ezelőtt kőszoba kivájt földalatti várost találunk, melyek jelenleg – exkluzív SPA ajánlattal egybekötve – valódi kikapcsolódást biztosítanak kivételes keretek mellett. A **Wieliczka**i sóbánya az UNESCO világörökségi listájának a következő pontja. **Kraków környéke**, továbbá a festői **Jura**, melynek területén a kivételes természeti környezet megvédése céljából létrehozták az **Ojcowski Nemzeti Parkot**. Legnagyobb látványosságai közé tartoznak többek között az **Ojcówi királyi vár romjai**, Herkules Buzogánya, tehát a híres szikla, vagy a hatalmas **Pieskowa Skała**i Vár. **Tarnówot** (2) – a reneszánsz városának hívják, elsősorban a festői bérházak és a Főtéren álló városházának köszönhetően. Érdekes helynek számít környékén egy kis falu, **Zalipie**, mely virágmintákkal festett faházairól híres és **Cieřkowice**, tehát az ún. **Megkövült város** (Skamieniałe Miasto) – erózió folyamán kivételes formákba formálódott sziklákkal. **Nowy Sącz** (3) és környéke az **Alacsony Beszkidek** régi lakosainak, tehát a lemko népcsoport vidéke. A kivételes hagyományok, a rétek és dombok tájképe a görög-keleti fatemplomok kibújó kupoláival minden idelátogatót elragadtat.

Innen már nincs messze a hatalmas **Roźnowski-tó** vagy **Czorszyński-tó**,

Tatra / Őrtó völgye / Foto: A. Pieczarkowska

a **Sądecki Szabadtéri Néprajzi Park**, a kivételes ízű ásványvizeket ajánló gyógyüdülőhelyek, vagy **Stary Sącz** és **Poprad völgye** a **Rytroi** várral.

Małopolska déli részét valódi góráll hangulat jellemzi: vitalitás, vendégszeretet, élő hagyományok, lenyűgöző folklór, valamint... a jó adag humor. A téli üdülőközpont, a lengyel **Tátra** fővárosa, Lengyelország téli sportágainak legfontosabb központja – **Zakopane** (4) a síugrósáncáról és különböző nehézségi szintű pályáiról híres. **Zakopane**ban tartózkodva egyszerűen elhagyhatatlan olyan helyek meglátogatása, ahonnan csodálatos kilátás nyílik a tájra, a **Czarny Stawról** a **Morskie Oko** tengerszemre, vagy a **Zawratról** a **Dolina Pięciu Stawów** tavakra.

Małopolska nyugati része elsősorban **Oświęcim** (5), amely legfőképp emberek milliói, főleg a zsidó származású foglyok tragikus sorsáról ismert, akik a náci haláltáborban lelték halálukat. Ez a hely is felkerült az UNESCO világörökségi listára „Auschwitz-Birkenau német nácista munka- és haláltábor (1940-1945)” néven. De a modern Oświęcim egy fejlődő város felújított piaccal, gótikus templomokkal és felújított zsinagógával. Kipihenni magunkat a város környékén, az ún. **Dolina Karpia** (Ponty völgye) árterületen tudjuk horgászással vagy a növény – és állatvilág megcsodálásával. Már ide is eljut a „pápai krémes” illata. Ez egy pudingkrémmel töltött omlós sütemény, amelyről II. János Pál pápa is beszélt, amikor a **Wadowicei** gyermekkori emlékeiről mesélt. Visszaindulva Kraków irányába, utunk **Wygiełzów** településen át vezet, mely faházakból álló skanzenjéről híres, tovább haladva pedig a **Lipowieci** várral és a **Kalwaria Zebrzydowska**i kegyhelyet tekinthetjük meg. Ez egy újabb pont az **UNESCO Małopolska útvonalán**, ahol számos templom és kápolna épült, amelyek Jézus mártír halálára emlékeztetnek.

És ez még nem minden...

A kincsek listája nyitott és további felfedezésekre vár. A Małopolskai ízekhez hozzátartoznak az élettel teli városok és kisvároskák, ahol különböző típusú kulturális eseményeket és zenei rendezvényeket szerveznek. A gyógyüdülőhelyek, ahol a gyógyvíz újéletet ad a testnek és a léleknek, valamint a számos nemzeti park, természetvédelmi terület, melyek célja Małopolska természetes arculatának a megőrzése. Ezeket egészíti ki a helyi konyha a hagyományos, ökológikus és regionális, az Európai Unióban is bejegyzett termékeivel, valamint az aktív turizmus különböző formái, mint a lovaglás, rafting, offroad trips, sziklamászás, síelés, sífutás... Megszámlhatatlanul hosszú kilométernyi gyalog – és autós turistautak, kerékpárutak, számos vallási kultuszhely. És ez egy így együtt mind a világon egyedül csak Małopolskában tekinthető meg...

Fa királyság

Tehát a **Fa Építészet útvonal**, amelyik majd egész Małopolskán keresztülhalad, az útvonalán pedig közel 250 korabeli fa építészeti csodára találunk. Ezek közül némelyikük egyetlenegy szög nélkül épült! Ezek a házak, villák, falusi házak, kúriák, skanzenek, katolikus és görög-keleti templomok Małopolska gazdag kulturális örökségéről tanúskodik. Az egész világon egyedülálló értékek egy helyen. A Fa Építészet útvonalon az UNESCO világörökségi Listájára is felkerült építményekkel találkozhatunk: a **Binarowai**, **Dębno Podhalańskie**i, **Lipnica Murowanai** és a **Sękowai** fatemplomokkal. Gazdag díszítések, változatos ornamentika, fém ajtóvasalat és számos faragott díszítés és többszínű polikrómia, illetve népművészeti elemekből álló dekorációk jellemzik.

Tanulság

Ennek a régióknak a turisztikai ereje lenyűgöző. A Małopolskai ízek országában mindenki minden bizonnyal megtalálja a saját, megismételhetetlen ízét és a régió minden további meglátogatása új ízek felfedezését eredményezi.

Zalpie / Festett falu / Foto: D. Madaszek

www.visitmalopolska.pl

Itt és ott

Małopolska, annak ellenére, hogy nem ez Lengyelország legnagyobb régiója, talán a leggazdagabb műemléki ajánlattal és turisztikai látványosságokkal várja az ide látogatókat. A kulturális és természetrajzi nevezetességektől különböző útvonalakon haladva műemlékek sokaságával találkozhatunk, mindezt valódi hegyvidéki hangulatban, miközben az egyedi tájat csodálhatjuk. Małopolska változatosságát nem lehet egy vagy két nap alatt megismerni. Małopolskában érdemes visszatérni, hogy minden következő látogatás során új helyeket fedezzünk fel.

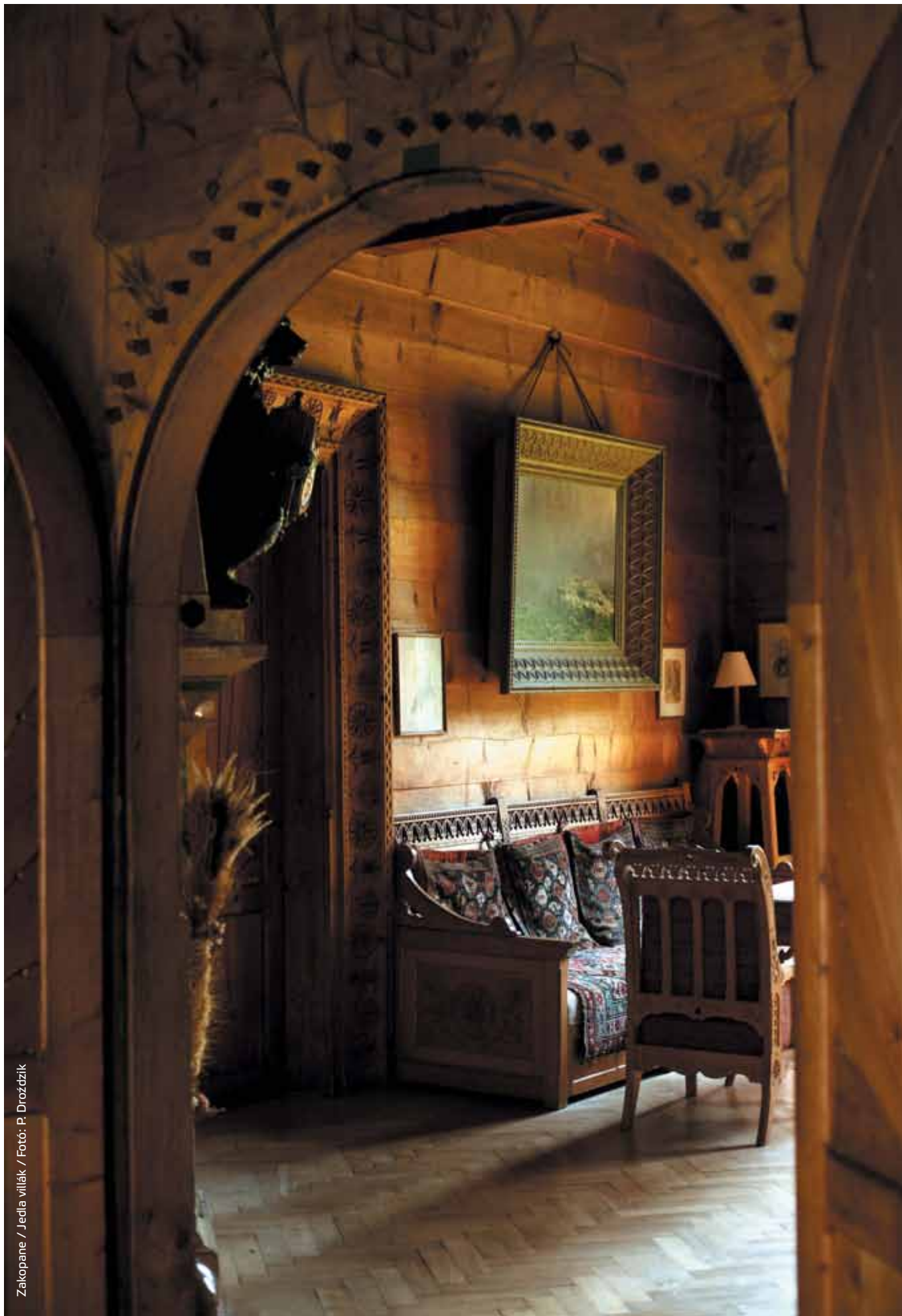
Egynapos kirándulást tervezve a legjobb megoldás egy különleges város kiválasztása, amely legalább egy pillanatra átéreztetni velünk Małopolska valódi jellegét. Ajánlhatnánk **Kraków** közvetlen környékét, mint pl. a **Wieliczki** sóbányát, vagy Lengyelország legrégebbi sóbányáját, a **Bochniai** sóbányát (1). Esetleg **Zalpie** (2) helységet, amelyet „festett falunak” is hívnak, vagy az érdekes népi építészet egyéb példáit **Tarnówtól** északra, valamint a **Zator** környéki **Dolina Karpiát** (Ponty völgyet), esetleg az **Ojcowski Nemzeti Parkot** a **Pieskowa Skałai** várral. Az egynapos kirándulások ugyan vonzóak, de a kivételes kalandokra vágyóknak egyértelműen több napot érdemes szánni Małopolska megismerésére.

Krakówból indul az **UNESCO Małopolska útvonala**, amelyen 8 műemlékkel találkozhatunk. Ezek a Małopolskai turisztika gyöngyei. Az útvonal a **Lipnica Murowanai** (3), **Sękowai** és **Dębno Podhalańskie** (4) fatemplomokhoz, a már korábban említett Wieliczki Sóbányához és tovább nyugatra a **Kalwaria Zebrzydowska** kegyhelyre, majd az **Oświęcimi Auschwitz-Birkenau Múzeumba** vezet. Útközben a legjobb szállás tippek a Sękowa környéki agroturisztikai gazdaságok szálláshelyei vagy egy görál vendégház Podhalen.

A következő útvonal a **Fa Építészet útvonala**. Ahhoz, hogy valóban megismerjük Małopolska faépítésű műemlékeit, legalább 4 napra van szükségünk. A kirándulást Kraków környékén kezdhethetjük (több mint 50 műemlék), pl. **Lanckorona** festői kisvárosában. Karácsonykor itt valódi angyalokkal találkozhatunk az utcákon! A Tarnów körüli útvonalon (kb. 40 műemlék) a legnagyobb figyelmet a már említett Zalpie

Tynowa / Foto: K. Bańkowski

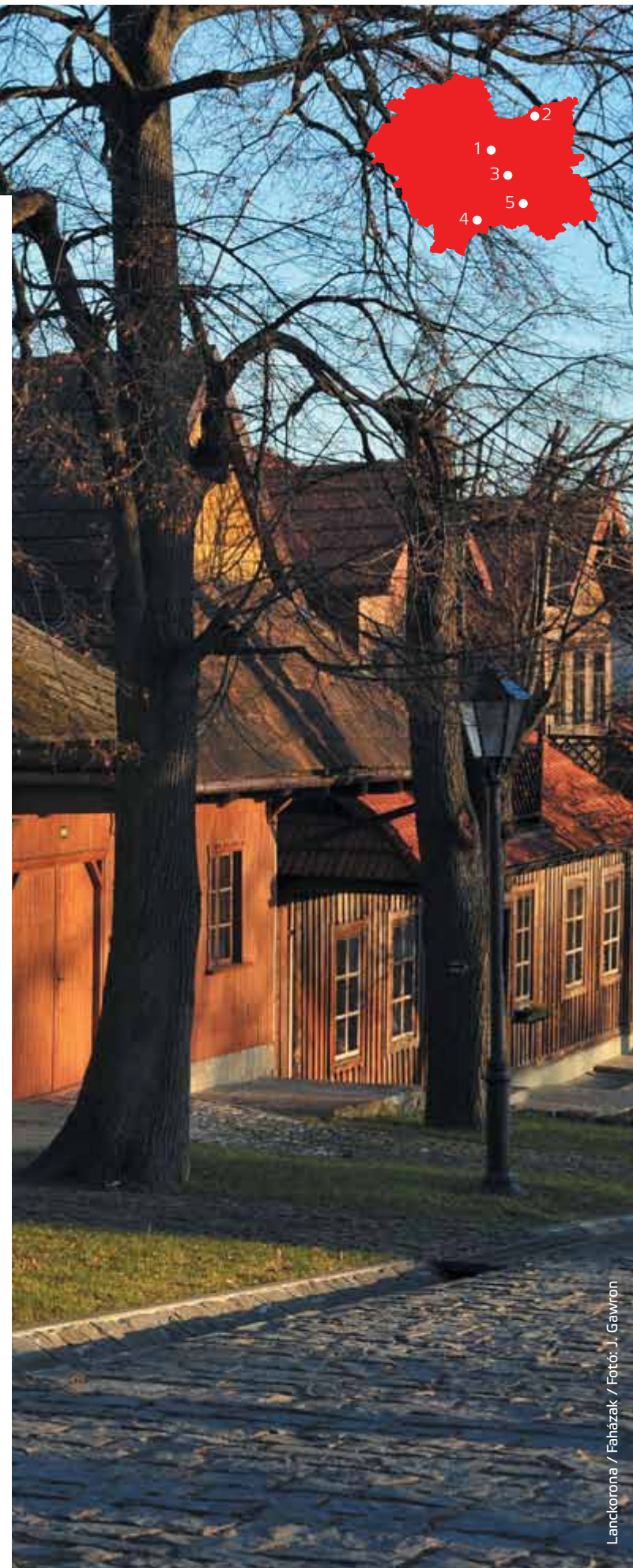

Zakopane / Jedla vilák / Foto: P. Drozdzik

és a Lipnica Murowanai templom érdemel, a **Bochniai** harangtorony és a **Rajbroti** templom, amelynek gazdag polikrómiája a XVII. sz. végéből származik. A **Nowy Sącz** (5) és **Gorlice** környéki útvonalon (több mint 100 műemlék) elsősorban lemkó stílusú görög-keleti templomokat, pl. **Powroźnik**, **Hańczowa**, **Owczary** helységekben és a **Sądecki Szabadtéri Néprajzi Parkot**, ahol még a zöldterületnek is hagyományos jellege van. A Małopolska déli területein vezető útvonal (kb. 50 műemlék), amely **Szepes**, **Podhale**, **Orawa** és **Podbabogórze**n keresztül vezet, elsősorban a **Chocholówi** „élő skanzenbe” invitálja a turistákat, a megőrzött góral falusi építészettel és ún. zakopanei stílusú fa villákkal a jellegzetes verandákkal és a gazdag faragott dekorációval. A fa építészet gyöngyszeme az **Orawai** Keresztelő Szt. János templom, amely a legrégebbi ilyen típusú szenthely **Felső Orawában**. A Fa Építészet Útvonalán fekszik a **Sucha Beskidzka** „**Rzym**” vendéglő. Érdekesség, hogy a XIX. sz. egyik legkiemelkedőbb lengyel költője, Adam Mickiewicz egyik költeményének egy epizódja itt játszódik. Humorosan egy nemesről szóló legenda, aki állítólag magával az ...ördöggel kötött békét. A Vendéglő épülete a XVIII. század második felében épült. Egykor vásárosok kötöttek üzletet benne, amelyet sörrel és mézzel ünnepeltek, ma remek légkör és a kiváló ólengyelországi és regionális konyha várja a vendégeket.

A legismertebb útvonalak között említhetjük a **Małopolskai Zsidók útvonalát**, amely a Zsidók több évszázados Małopolskai jelenlétükről tanúskodnak a legértékesebb zsinagógák és egyéb műemlékek megőrzésével. Ismert útvonal **II. János Pál útvonala**, tehát azok a helyek, ahol a pápa felnevelkedett, tanult, papi tevékenységeit végezte, imádkozott vagy a hegyekben vándorolt. Képzeldőnket és érzelmeinket minden bizonnyal felbolygatja a középkori várak és erődök útvonala – a **Sas-Fészkek** útvonala (Szlak Orlich Gniazd), ahol az aktív turizmusnak és az extrém sportoknak is hódolhatunk (hegymászás, ejtőernyőzés). Kevésbé ismert, de említésre érdemes a Gótikus útvonal, amely egy valódi paradicsom az égbenyúló stílusú épületek és művészet szerelmeseinek.

Lanckorona / Feházák / Foto: J. Gawron

Irány a hegyekbe!

Małopolska hegyi turisztikájának tagadhatatlanul **Zakopane** (1) a fővárosa. Itt télen mozdulni se lehet a rengeteg sízótól és a síugrás szurkolóitól, a Tátrában egész évben túrázhatunk, ahol a könnyű és kellemes, vagy a nagyon igénybevevő, sőt néha veszélyes turistaútvonalak közül választhatunk. A **Tátra** hegyalja számos aktív kikapcsolódási lehetőséggel szolgál. A síelés mellett nem fognak unatkozni az extrém sportok és a hegymászás kedvelői sem, de nem jelent kisebb élményt a környéken tett séta, vagy **Podhale** gazdag kultúrájának és kitűnő konyhájának a megismerése.

Túrázni érdemes a hegyekbe menni, melyek közül a **Kasprowy Wierch** a legnépszerűbb. Erre a hegyre gyalog vagy korszerű kabinos felvonóval lehet feljutni. Felejthetetlen élményt nyújt a **Morskie Oko** – egy festői környezetben fekvő hegyi tengerszemhez vezető túra. A **Szaflary**, **Bukowina** és **Białka Tatrzńska** (2) településeken található aquaparkokat a környéken nyert forró hővíz táplálja, de Zakopaneban is létesült egy modern aquapark. A Tátra hegységben eltöltött pihenés arra is lehetőséget nyújt, hogy megismerkedhessünk a podhalei góralok ma is élő népzenejével. Zakopane leghíresebb sétálóutcájában, a Krupówkán álló Tátra Múzeumban, Tátra természetrajzáról, Podhale történelméről és a régió lakosainak egyedülálló kultúrájáról gyűjthetünk további információkat.

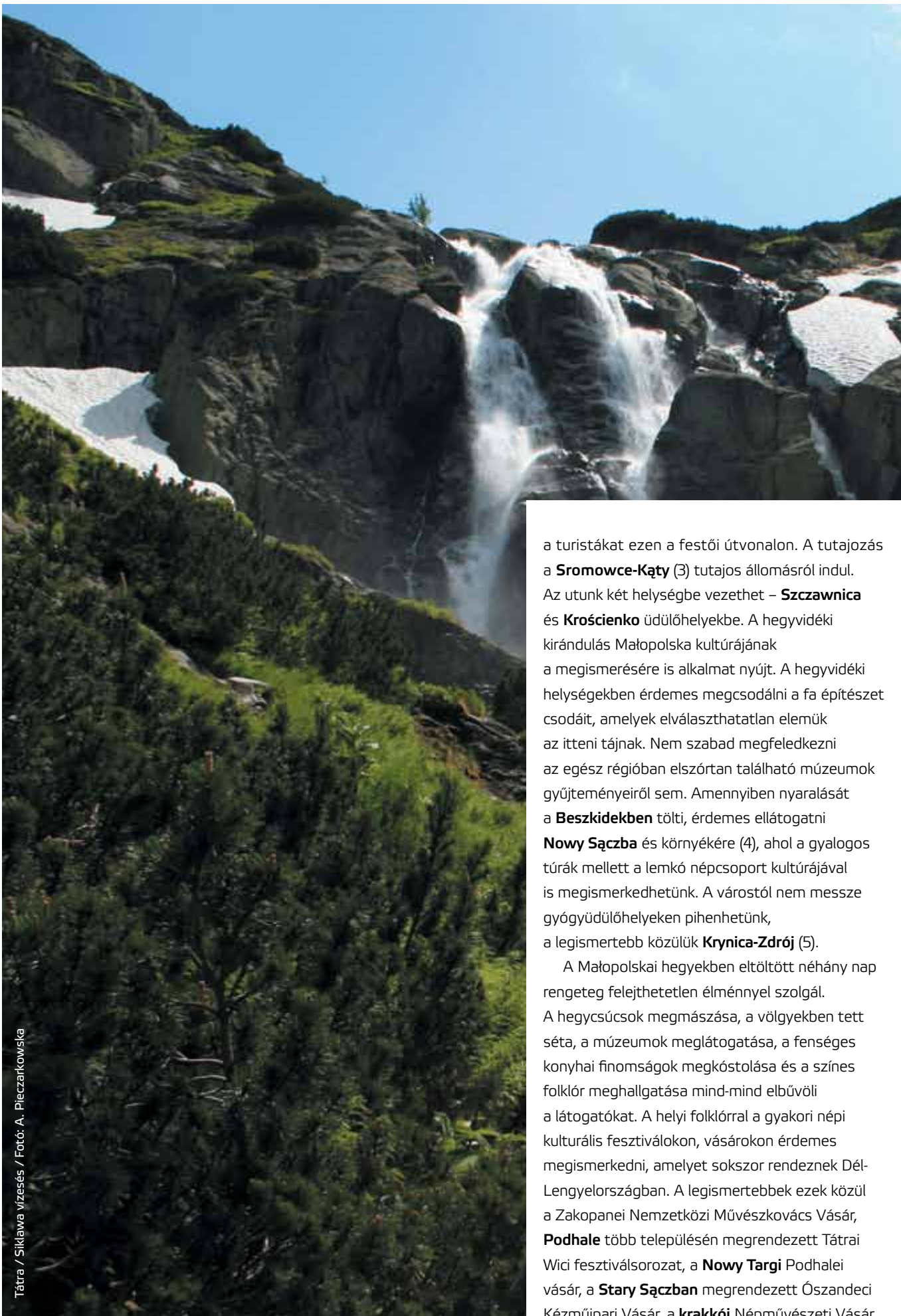
De Małopolska nem csak a Tátrát jelenti. Festői szépségű tájakkal találkozhatunk a Beszkidek és a **Pieniny** hegység lábainál is, ahol friss levegőt szívhatunk magunkba, sportolhatunk, de a pihenni vágyóknak is felejthetetlen élményt nyújt a természetben eltöltött több órás séta.

Beszkidek királynője itt a **Babia Góra**, melyet a meglepően változó időjárás jellemez. Gyalogos túra során érdemes alaposan megfigyelni a sehol máshol nem látható növény – és állatfajokat.

A **Gorce** hegységben a **Turbaczra** érdemes ellátogatni, hogy megcsodáljuk a tavaszi sáfránnyal ellepett végtelen réteket. A csúcsról csodálatos kilátás nyílik a Tátra, a Pieniny és a Beszkidek hegyvonulataira.

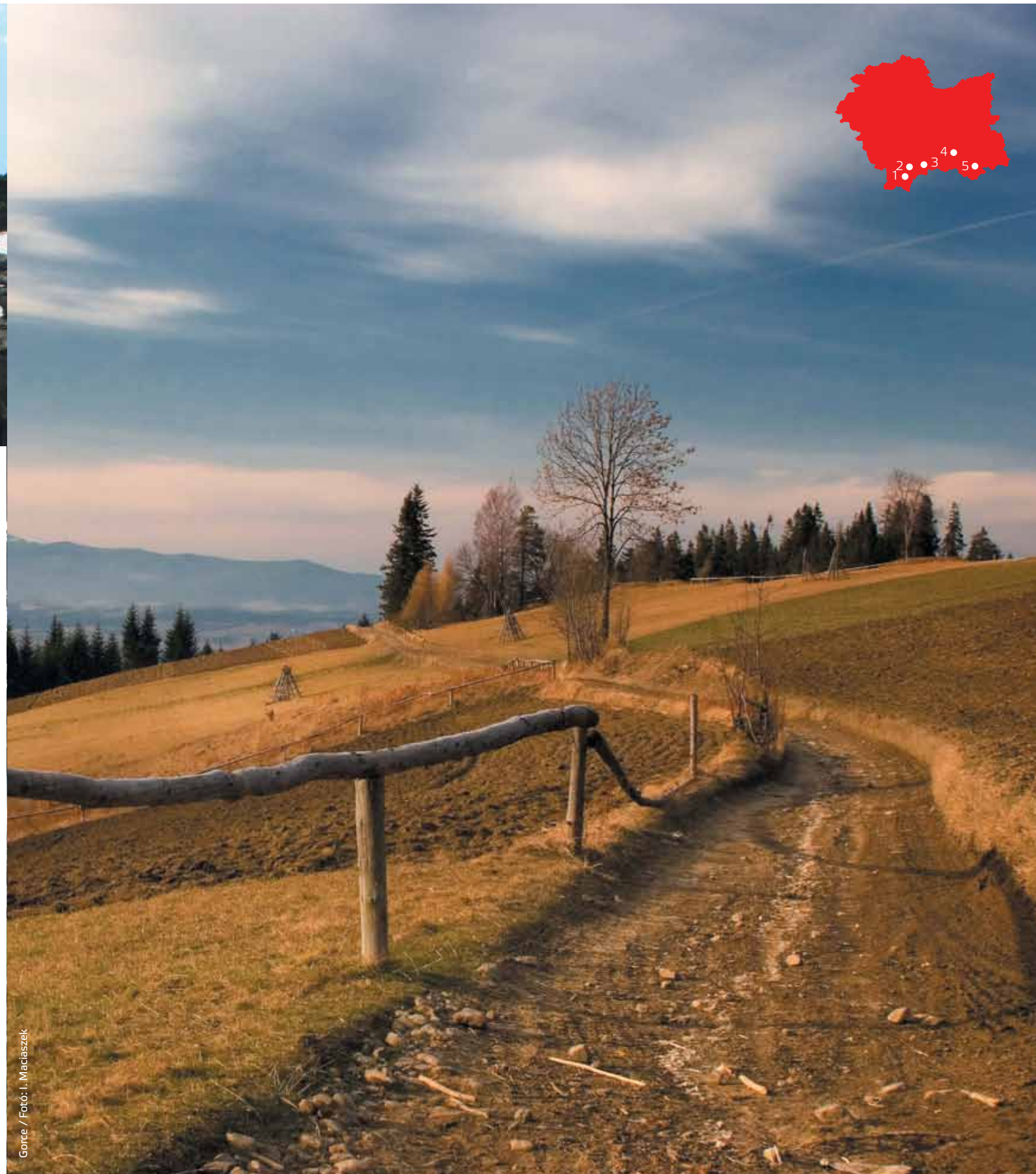
A **Pieninyben** arra is alkalmunk nyílik, hogy egy felejthetetlen tutajozáson vegyünk részt a **Dunajec Áttörésén**. Áprilistól októberig a tutajosok, akik egykor fát úsztattak a folyón, hagyományos fából készült tutajokon szállítják

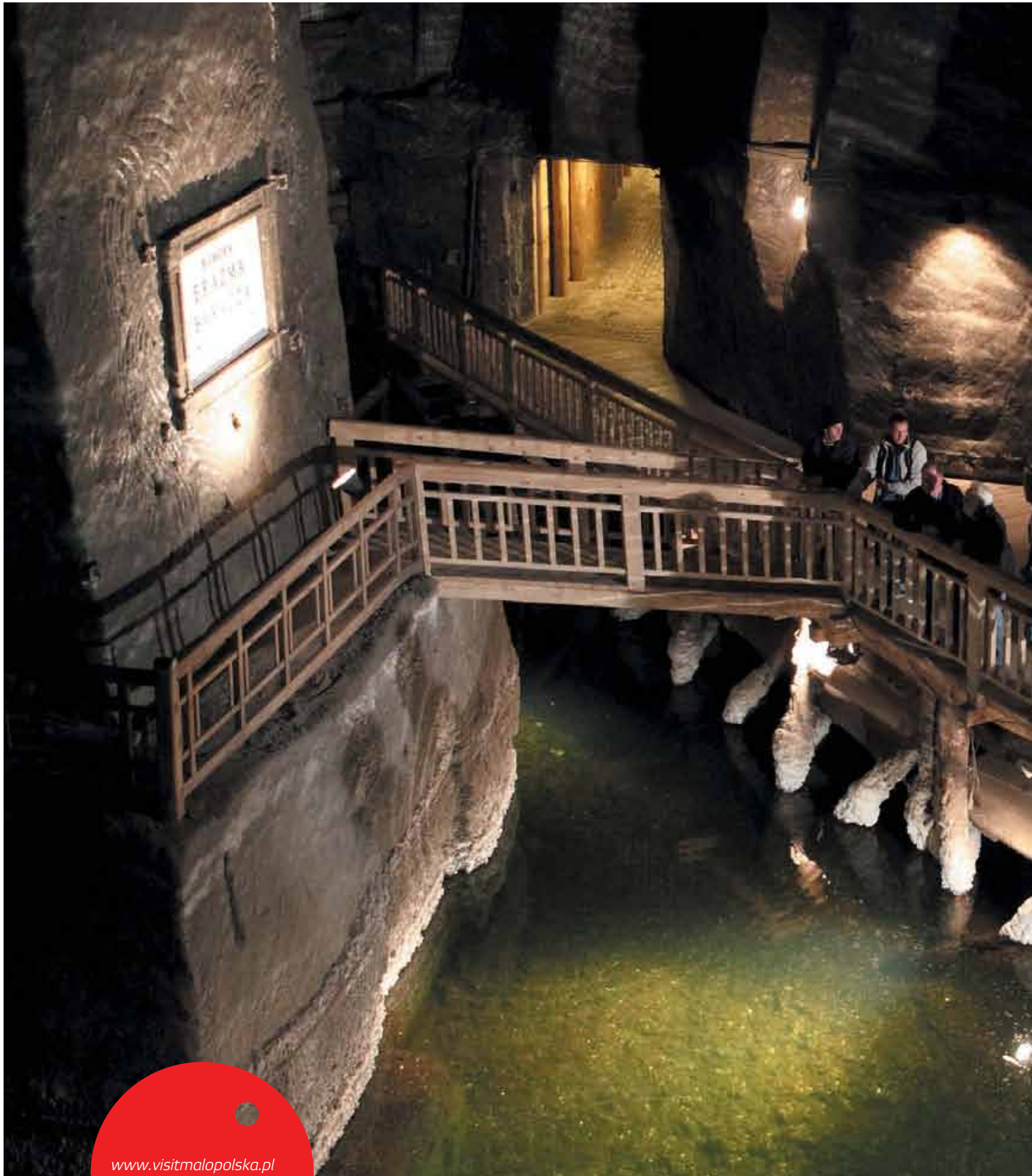

a turistákat ezen a festői útvonalon. A tutajozás a **Sromowce-Kąty** (3) tutajos állomásról indul. Az utunk két helységbe vezethet – **Szczawnica** és **Krościenko** üdülőhelyekbe. A hegyvidéki kirándulás Małopolska kultúrájának a megismerésére is alkalmat nyújt. A hegyvidéki helységekben érdemes megcsodálni a fa építészet csodáit, amelyek elválaszthatatlan elemük az itteni tájnak. Nem szabad megfeledkezni az egész régióban elszórtan található múzeumok gyűjteményeiről sem. Amennyiben nyaralását a **Beszkidekben** tölti, érdemes ellátogatni **Nowy Sączba** és környékére (4), ahol a gyalogos túrák mellett a lemko népcsoport kultúrájával is megismerkedhetünk. A várostól nem messze gyógyüdülőhelyeken pihenhetünk, a legismertebb közülük **Krynica-Zdrój** (5).

A Małopolskai hegyekben eltöltött néhány nap rengeteg felejthetetlen élménnyel szolgál. A hegycsúcsok megmászása, a völgyekben tett séta, a múzeumok meglátogatása, a fenséges konyhai finomságok megkóstolása és a színes folklór meghallgatása mind-mind elbűvöli a látogatókat. A helyi folklórral a gyakori népi kulturális fesztiválokon, vásárokon érdemes megismerkedni, amelyet sokszor rendeznek Dél-Lengyelországban. A legismertebbek ezek közül a Zakopanei Nemzetközi Művészkovács Vásár, **Podhale** több településén megrendezett Tátrai Wici fesztiválsorozat, a **Nowy Targi** Podhalei vásár, a **Stary Sączban** megrendezett Ószandeci Kézműipari Vásár, a **krakkói** Népművészeti Vásár, Karácsonyi és Húsvéti Vásár, vagy a **Zakopanei** Nemzetközi Hegyvidéki Népművészeti Fesztivál.

Egyedülálló Małopolska

Małopolskát Lengyelország egyik legérdekesebb régiójaként tartják számon. Ez nem meglepő, hiszen a Lengyelországban található több mint 600 legérdekesebb és legfontosabb műemléke és múzeuma közül majd 100 itt található, köztük az UNESCO világörökségi listáján szereplő 19 Lengyelországi nevezetességek közül 8. Az UNESCO ezzel is jelzi, hogy Małopolska mekkora értéket jelent és milyen jelentőséggel bír Lengyelország és Európa kulturális örökségében. A régióban lévő galériák, múzeumok, könyvtárak, kulturális és zenei intézmények számával Małopolska az országos lista élén foglal helyet az ilyen típusú létesítmények, valamint a látogatók számát tekintve. Kiemelkedő kulturális értéket képviselnek a Sas-Fészkek útvonal (Szlak Orlich Gniazd) középkori várai és erődei, a Fa Építészeti útvonal (Szlak Architektury Drewnianej) és a többi tematikus útvonalak, amelynek segítségével könnyen megismerkedhetünk a régió történelmével és a lengyelek, zsidók és lemkók egymást átfedő kultúrájával.

Az UNESCO Małopolskai Útvonalának valódi gyöngyszeme természetesen **Kraków** (1) történelmi belvárosa, amely ennek a kivételes város több mint ezeréves történelmének a megtestesítője. A régi Kraków középkori városrendezése a mai napig megmaradt, amelyről a fennmaradt városfalak, a Barbakan körbástya, a Flórián kapu, az Arzenál, a Királyi útvonal és a Waweli királyi vár tanúskodnak. Az Óváros Főterét kivételes hangulat jellemzi, amely a város kultúrájának, művészetének, a lakosok vendégszeretetének és a „genius loci” mágiájának a csodálatos egyvelege. A **Főtér** alatt egy egyedülálló multimediális földalatti múzeum van, amely a város történelmét mutatja be a látogatóknak. Közvetlenül Kraków szomszédságában fekszik **Wieliczka** (2), amelynek legnagyobb látványossága természetesen a Sóbánya, ahol már a XIII. században kőszót bányásztak. Az egész világon ismert turistaútvonalat három szinten, titkos zugokban és gazdagon díszített kamrákban sétálva (minden sóból készült!) évente kb. 1 millió turista látogatja. A bánya látogatható részének legmélyebben fekvő pontja 135 méterrel van a föld felszíne alatt.

Krakówtól nyugatra **Oświęcimben** (3) van

az egykori **Auschwitz-Birkenau** Haláltábor. Ez a világ legnagyobb mártír múzeuma, amelynek meglátogatása mély nyomokat hagy a látogatókban. A II. Világháború során a német fasiszták 1,5 millió embert gyilkoltak meg ebben a koncentrációs táborban. Az UNESCO következő Małopolskában található műemléke a **Kalwaria Zebrzydowska** (4) szentély, ahol a monumentális barokk templomok és a kápolnák a Keresztút állomásait alkotják.

Mindenki, aki legalább egyszer megfordult Małopolskában, meggyőződhetett róla, hogy a katolikus fatemplomok, a görög-keleti templomok jellegzetes kupoláikkal, a villák, nemesi udvarok vagy az egyszerű falusi házak a régió jellegzetes műemléki épületei. Ilyen jó állapotban megőrzött Małopolskai hagyományos építészeti világviszonylatban is egyedülálló! Ezenkívül a felsorolt műemlékek többsége természetes szimbiózist alkot a Małopolskai tájakkal, a szél pedig széthordja a kiszáritott épületfák, mint az erdei fenyők, jegenyefenyők és vörösfenyők jellegzetes és nagyon jellemes illatát. Többek között ezért is lehetséges, hogy a Małopolskai Fa Építészeti útvonal a régió egyik legnagyobb és megismételhetetlen turisztikai látványossága. Az útvonalon található 250 épületből 4 az UNESCO világörökségi listáján is szerepel. A **Dębnoi, Sękowai, Binarowai és a Lipnica Murowanai** (5) fatemplomok lenyűgözők kivételes stílusukkal, gazdagságukkal, egyedi festett dekorációikkal és a máshol nem látható szerkezeti megoldásaival. Ezek egyszerűen műalkotások, az évszázadokkal ezelőtt tevékenykedő építésszek tudásának bizonyítéka, amik inspirálhatják a kortárs ökológiai építészettel foglalkozó építészeket is.

Ha szeretnénk a saját szemünkkel megnézni, hogyan és hol dolgoztak egykor a régi mesterségek űzői (pl. méhészek, csipkekészítők, fazekasok, szövők) érdemes Małopolska Hagyományos Kézműipari útvonalán elindulni. Több mint 80 helységet meglátogatva érdekesen és aktív módon megismerkedhetünk Małopolska gazdag kézműipari kultúrájával. Szintén sok érdekességet tartogat számunkra Podtatrze Kulturális Örökségének az útvonala. Ezt az útvonalat azoknak jelölték ki, akik a Podhalei, Szepesi és az Orawai kézműipari hagyományokat szeretnék megismerni, amelyet jó pár tucat népi hagyományőrző kézműves alkotóműhelyben csodálhatunk meg.

Krakow / Planty park télen / Foto: R. Stojnowski

www.krakow.pl
www.promocja.zakopane.pl
www.it.tarnow.pl
www.nowysacz.pl

Városi séták

Európa legnagyobb terén minden órában a turisták az ég felé tekintenek, amikor meghallják a félbeszakított trombitahangot. A legendás melódia a **Mária templom** tornyában tragikus körülmények között elhunyt trombitás történetére emlékeztet, akit egy nyíl talált el a Tatárok támadásakor. **Kraków** (1) büszke **Piactere** nappal égbenyúló építészetével kápráztatja el a turistákat. Este a megszámlálhatatlan kávézóból, klubból és sörözőből hallatszanak ki a beszélgetések és nevetések – a város sohasem alszik. Egyedül a Visztula mellett emelkedő dombon találunk nyugalmat és csendet, ahol a Wawel büszke falai a régi fejedelmek emlékeit őrzik. Małopolska fővárosa egy meglepetésekkel teli város. A Piactértől eltávolodva a **Kazimierz negyedbe** jutunk – a régi zsidó város szívébe, ahol a világ összes zenéje hallatszik. A múzeumok, színházak és a koncertek sokasága egy percnyi pihenést sem adnak a kultúra szerelmeseinek. Kraków a kontrasztok városa – régi műemlék épületek és kényelmes hotelek a turistáknak, a lengyel fejedelmek Wawel falaiban őrzött történelme és modern művészet, gyermekkorra emlékeztető, mindennapos regionális ínycsiklások és a világ összes konyháinak a finomságait felszolgáló kifogástalan éttermek, és végül a zene: régi, komolyzene és modern koncertek, amelyből megszámlálhatatlanul sokat rendeznek.

Krakówtól nyugatra fekszik a gótikus emlékekkel teli **Oświęcim** (2). Ma a város elsősorban az egykori Auschwitz-Birkenau haláltáborról ismert. Ez a II. Világháború szörnyűségeire emlékeztető műemlékhely nehezen kitörölhető emlékezetünkéből.

A monumentális **Tátrában** fekszik a fagyos télen lenyűgöző és a nyári napsütéskor elragadtató **Zakopane** (3). Nem véletlenül hívják a téli sportok lengyel fővárosának. A síelésre, gyalogos sétákra és a pihenésre vágyó turistákat az alvó lovagra emlékeztető **Giewont** hegycsúcs üdvözlí. A legenda szerint megvédi **Podhalet** a veszély ellen, ha úgy adódik, készen áll felkelni és a hadsereggel együtt megvédeni a lakosokat. Csodálatot keltenek itt a XX. század elejéről származó kivételes, egyedi zakopanei stílusú favillák. Érdekes megkóstolni a helyi sajtokat és megcsodálni a Tátrát a **Gubałówka** csúcsáról. A vásárolni vágyókat Zakopane legnépszerűbb

Tarnobrzeg / Foto: K. Gzyl, www.it.tarnobrzeg.pl

Kraków / Mária-templom / Fotó: J. Ruciński-Nagórny

sétálóutcájára várjuk – a **Krupówki** nemcsak sétálóutca, de egy divatos találkozóhely is, szabadtéri bevásárlóközpont és góráll hangulatú élettel teli utca.

A **Dunajec** partján fekszik a festői **Nowy Sącz** (4). A város a hatalmas főtér köré épült, amelyen a városháza uralkodik, környékén találjuk Małopolska legnagyobb skanzenét, a népművészet és regionális népi építészeti kincsekkel teli **Sądecki Szabadtéri Néprajzi Múzeumot**. Nowy Sącz egy valódi **Galíciai Kisváros** – a piacteret, a városházát és a jellegzetes házakat a XIX. és a XX. század évfordulója korabeli osztrák-magyar monarchia tartományának a jellege alapján építették újra.

Małopolska keleti részén érdemes meglátogatni **Tarnówot** (5) – Jan Szczepanik, a „lengyel Edisonnak” városát, amelyet számos kisebbségi népcsoport városának is hívják, akik évek óta együtt élve hihetetlen kulturális egyveleget alkottak. A város ismertető jele az olasz stílusú reneszánsz bérházak.

Kraków, Oświęcim, Zakopane, Nowy Sącz és **Tarnów** Małopolska legnagyobb városai közé tartoznak. Szépségük lenyűgöz, változatosságuk felejthetetlen. Ezeket a városokat érdemes kanyargós utcáikat és sikátoraikat bebarangolva megismerni, magunkba szívni a régió történelmét és gazdag kultúráját. Aki tovább szeretne ismerkedni a régióval, érdemes ezekből a városokból felfedező utakra indulni Małopolska festői zugaiba.

Zarándokok útvonalai

Małopolskában minden sarkon évszázadok óta vallási kultusszal kapcsolatos helyekre bukkanunk. A monumentális bazilikáktól és a karcsú gótikus templomoktól kezdve, a fatemplomokon át egészen az út menti keresztig. A Małopolskai nép vallási hagyományai fenoménnek számít a régiót meglátogató azon külföldi turisták számára, akik azért látogatják meg a régiót, hogy megnézzék a körmenetet vagy a **Kalwaria Zebrzydowska** (1) Úr Kínszenvedésének a Misztériumát. Az ottani Mária-passió Szentély a Jasna Górai szentély után Lengyelország második legnagyobb szentélye. A már említett Úr Kínszenvedésének a Misztériumára minden Nagy Pénteken kerül sor és a legnagyobb ilyen típusú rendezvény az országban. Kalwaria Zebrzydowskában van továbbá a Ferences Kolostor és Park, tájépítészeti együttes és zarándokközpont, amely 1999 óta szerepel az UNESCO világörökségének a listáján. A XVII. századi barokk bazilika a Kalwariai Szűzanya képéről híres.

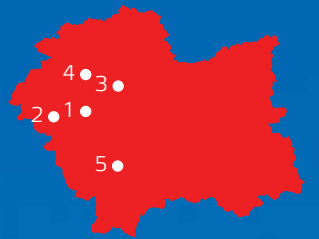
Kalwariától nincs messze **Wadowice** (2) – II. János Pál pápa szülővárosa, ahol minden a Pápra emlékeztet. A wadowicei főtéren álló Szentséges Szűz Mária Bazilika Szentcsalád kápolnájában van az a keresztelőkút, ahol Karol Wojtyła 1920. május 20-án megkeresztelték. A Świętokrzyska kápolnában lóg a Segítő Szűz Mária kép, amely előtt II. János Pál sokat imádkozott. Wadowicében járva feltétlenül meg kell látogatni II. János Pál Pápa szülőházában kialakított Múzeumot.

Kraków központjától nem messze van a **Łagiewniki** (3) Isteni Irgalmasság Bazilika. A régi templom mellett, ahol szent Fausztina nővér van eltemetve, egy új bazilikát építettek. Mellette van Kraków legmagasabb kilátópontja – egy 80 méter magas torony. A Bazilikában található Irgalmas Jézus képe alatt folyamatosan ég a láng, amelyet a Lengyel Pápa adott át a Székesegyház templomfelügyelőjének, és amelyet minden hónap első szombatján a II. János Pál estéken a hívők is átvehetnek. A bazilika az Isteni Irgalmasság kultusz világközpontja, amiről a 2011-ben megrendezett II. Isteni Irgalmasság Világkongresszus (WACOM – World Apostolic Congress On Mercy) is tanúskodik. Małopolska fővárosában érdemes meglátogatni továbbá

a Pálosok templomát és kolostorát (ún. Sziklatemplom). Azon a helyen épült, ahol mártírhaltalt halt Kraków egyik védnöke – szt. Sztaniszló. A templom alagsorában, a kiemeltek kriptájában van az elhunytak nemzeti panteonja. Itt a lengyel kultúra és tudomány legfontosabb alakjai nyugszanak, mint Józef Ignacy Krzewski író, Adam Asnyk költő, Henryk Siemiradzki festő, Stanisław Wyspiański festő és költő, Karol Szymanowski zeneszerző és Czesław Miłosz költő.

Kraków környékén, a **Krzeszowice** melletti **Czernán** (4) egy barokk templom és Karmelita kolostor áll. A közeli erdőben az egykori remetelak romjai találhatóak, a kolostorban pedig az Afrikai misszió gyűjteményéből álló múzeum.

Podhalen számos valláskultusz hellyel találkozhatunk. A legidősebb plébánia ebben a régióban a **Ludźmierzi** (5). Az itteni bazilikában egy kb. 1400-as évekből származó, bearanyozott Szűzanya szobrot találunk, amelyet „Podhale Gazdaasszonyának”, hívnak. A zarándokút következő helyszíne a **Zakopanei Krzeptówkán** lévő Fatimai Szűzanya temploma. Kápolnájában a Fatimai Szűzanya szobra van, amelyet Stefan Wyszyński bíboros és prímás adományozott. 1961-ben Karol Wojtyła, a későbbi II. János Pál pápa szentelt fel. A Fatimai Szűzanya Templom a görögök az elhunyt lengyel pápa iránti odaadásának a jelképe.

KIADÓ:

Małopolska Turisztikai Szervezet

Małopolska
Organizacja
Turystyczna

IRODA:

Ul. Basztowa 15 / Rynek Kleparski 4
31-143 Kraków, Lengyelország
Tel./Fax: (+48) 12 421 16 04
Tel.: (+48) 12 421 15 36

SZÉKHELYE:

Ul. Westerplatte 15
31-033 Kraków, Lengyelország

biuro@mot.krakow.pl
www.mot.krakow.pl

SZERETNÉL TÖBBET MEGTUDNI RÓLA?

Małopolski System Informacji Turystycznej/ Małopolska Turisztikai Információs Rendszer
www.visitmalopolska.pl

TERVEZÉS ÉS KIVITELEZÉS:

Agencja Promocji Miast i Regionów / Városok és Régiók Promóciós Ügynökség

GRAFIKAI TERV:

mill studio

FORDÍTÁS:

Bielski Instytut Gospodarczy / Bielskoi Gazdasági Intézet

NYOMTATÁS:

INTERAK sp. z o.o.